SCITopic

Udržitelnost národních ústavů, nebo „po nás potopa“?

Čtvrtý rok existence Národního ústavu pro výzkum rakoviny (NÚVR) je vzhledem k projektovému obsahu zároveň posledním rokem jeho financování. Partneři se zavázali k další minimálně třleté udržitelnosti, avšak zdroje dosud nejsou vyjasněny.

„Z pohledu lékaře, vědce, a také ředitele Masarykova onkologického ústavu, který je součástí NÚVR, vnímám jako velice důležité, aby NÚVR dále pokračoval. Jsou pro to minimálně tři důvody – komunikace, výchova nové vědecké generace a internacionalizace.“ říká k tématu Marek Svoboda, a dodává: „NÚVR za pouhé čtyři roky udělal zdvořilý kus práce – nejen v počtu publikací, grantových aplikací, Ph.D. programů či juniorských výzkumných skupin, které dokázal podpořit. Má i takhle dobře nastartovánu, jsem si stoprocentně jistý, že to dá udržitelnosti excelentního českého výzkumu v Čr přínaže i do budoucna.“

Více zde

SCIGeneration

Zdeněk Škrott: Podstatný je reálný dopad výzkumu

Úspěšnost konsorcia by měla být hodnocena zejména z hlediska vědeckého a společenského dopadu výzkumu. Při upřednostnění tradičních akademických metrik hodnocení by mělo být jednoznačně upřednostňovaná kvalita nad kvantitou výstupů. Podstatné je, zda má nebo bude mít výzkum reálný dopad na klinickou praxi a technologické inovace. Je nepostižitelné, že zásadní a excelentní výzkum je velmi zajímavý i pro soukromé firmy.

Více zde

Veronika Vymetálková: Udržme společné projekty!

Know-how a infrastruktura NÚVR by měly být maximálně využity k dalšímu rozvoji vědecké spolupráce a inovací. Klíčovým krokem je pokračování v realizaci společných výzkumných projektů a také v rozvoji otevřené vědecké komunity. Zároveň by bylo přínosné vytvořit centralizovanou platformu pro sdílení dat a vysledků, která by usnadnila mezinárodnímu spolupráci a urychlila implementaci nových poznatků.

Více zde

SCIPapers

Dynamics of compartment-specific proteomic landscapes of hepatotoxic and cholestatic models of liver fibrosis.

Marketa Jirouskova, Karel Harant…, Martin Gregor.

eLife.
2025 April

DOI: 10.7554/eLife.98023
PMID: 40197391

Cell death signaling in human erythro: erythrocytes lose the complexity of cell death machinery upon maturation

Anton Tkachenko, Ondrej Havranek.

Apoptosis.
2025 April

DOI: 10.1007/s10495-025-02081-5
PMID: 39924584

Protein crystallization and structure determination at room temperature in the CrystalChip

Petr Pachl…, Pavlína Řezáčová, Sylvain Engilberge, Claude Sauter.

FEBS Open Bio.
2025 April

DOI: 10.1002/2211-5463.13932
PMID: 39572386

SCICommunity

Každý výzkum by měl jít tak trochu proti proudu

„Na nádorové biomarkery se zaměřuje řada výzkumných týmů ve světě i u nás. Aby výzkum dokal smysl a byl financovatelný, musí být originální a mít přidanou hodnotu minimálně pro vědeckou komunitu svým přínosem k poznání, optimálně pak pro celou společnost,“ říká Roman Hrstka, vedoucí výzkumné skupiny nesoucí jeho jméno, která je součástí NÚVR a působí v Masarykově onkologickém ústavu. Vedle toho je i výkonným ředitelem Banky biologického materiálu MOU a národním koordinátorem výzkumné infrastruktury biobanking a biomolekulárních zdrojů BBMRI.cz.
Ve využívání jejich služeb stále vidí určité rezervy, a proto zdůrazňuje, že každá příležitost ke zvýšenému biobank ve vědecké komunitě je vítaný.

Více zde

SCITidbits

Den DNA pro malé i velké

Malá vizualizéri ochutnávka z bezmála tří stovek prací, které se sešly v soutěžích vyhlášených ÚMG AV ČR a NÚVR „Dát kreativě DNA“ (pro předškoláky a školáky 1. stupně ZŠ) a „Co udělá Zloduch N'adoor příště?“ (pro žáky 2. stupně ZŠ a středoškoláky).

Koukněte také na

Dozvíte se, kdo si nakonec 26. dubna odnesl z celou Světového dne DNA ve Faustově domě v Praze hlavní ceny.

SCIProgramme

VP3: Nové poznatky o nádorových biomarkerech

V roce 2024 dosáhl VP3 významných výstupů, a to jak ve spolupráci výzkumných týmů zastřešených v NÚVR, tak i mimo něj. Publikovaly bylo téměř 40 vědeckých článků soustředěn k zpřesnění diagnostiky nádorových onemocnění, a tím k personifikaci terapie.

Podle plánu projektu se výzkum zabýval studiem nádorů kolorekta, dalšáznlo karcinomu pankreatu, maligního melanomu, dlaždicového karcinomu kůže a slzníc, nádorů prsu a prostaty a také studiem hematologických nádorů. Jak naznačuje Karel Smetana a Ondřej Slabý, hlavní vedoucí VP3, v závěrečném roce projektu bude hlavní pozornost věnována tvrnalosi dosažených výsledků do klinické praxe.

Více zde

SCIIndicators

Indikátory nejsou jen publikace...

Jedním ze stěžejných cílů NÚVR je systematické vytváření podmínek pro odborný růst a profesní rozvoj nejen začínajících výzkumníc a výzkumníků v oblasti onkologie. Důraz je kladen na prohlubování vědeckých dovedností, posílování výchovy vědců a vědců a podporu akademické kariéry ve všech fázích profesní dráhy.

Více nad 40 záhajících doertaních prací, 8 nových docentů a 6 nových profesorů v průběhu řešení NÚVR a další probíhající habilitační i jmenovací řízení i desítky studentů připravujících se na obhajobu Ph.D. reflektují nařstající kvalitu akademického prostředí a potvrzují potenciál dalšího rozvoje v této oblasti.

Více zde

SCIMedia

Ženám ve vědě by pomohla možnost skloubit rodinu s kariérou, říká Lenka Bešše

Novinky.cz, 16. 2. 2025
Jak je možné skloubit práci s péčí o rodinu a jaký je rozdíl pracovat ve výzkumu v zahraničí a v Česku? Nejen o tom se zamýšlí vedoucí jedné z výzkumných skupin NÚVR, která strávila devět let své vědecké práce ve Švýcarsku, kde se narodily i děti. Může tedy srovnávat.

Když se věda a byznys vzájemně inspirují

Medical Tribune, 25. 2. 2025
Cirec Neuron za propojení vědy a byznysu, jež je udělována za výjimečný vědecký transfer za základního výzkumu ke komercionu využití, získal akademický biotechnologický startup Sophoffer s. r. o. Jeho vědecký tým ze spolupracující laboratoře Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, která je součástí NÚVR, vede Tomáš Etrych.

Nádory jsou neukázněné buňky, kterým je třeba ukázat, jak se správně chovat, říká Václav Liška

Žena-IN, 4. 3. 2025
Václav Liška působí jako chirurg na LF UK v Plzni a jen i vedoucím Laboratoře nádorové léčby a regenerace tkáně, která spadá pod NÚVR. Aktuálně jej a jeho kolegy nejvíc zaměstnává konstrukce tkáňových modelů jater smělujících k arteficiálnímu orgánu i adekvátní funkcí.

Objev českých vědců přináší naději. Mohl by zkrotit nejagresivnější mozkové nádory

CNN Prima News, 13. 3. 2025
Vědci z NÚVR pracující v Laboratoři biologie nádorové buňky Ústavu biochemie a experimentální onkologie 1. LF UK a NÚVR učinili významné zjištění o tom, že kolagen I a fibronektin, kterí hrají klíčovou roli při šíření glioblastomu, produkují buňky podobné pericytům. Jejich práci otiskl mezinárodní odborný časopis Brain Pathology.

Mohl by aspirin bránit vzniku metastáz? U myší to už dokázal

CNN Prima News, 22. 3. 2025
Aspirin naznačil ve studii na myších modelech zhoubného melanomu svůj potenciál předcházet vzniku a šíření metastází. Podle Mariana Hajúčucha, přednosty UMTM LF UP a FN Olomouc a lékařského ředitele NÚVR, studie Ústavu biologie a Onkologie Lékařské fakulty Palackého univerzity, ale je ještě příliš brzo na to, aby se s ním přistupovat k rozvahám, „Z mého pohledu to chce ještě nějaký čas, abychom pochopili, v jakém rozsahu mohou být tyto výsledky aplikovány v lidské pacientů. Určitě nám ale pomávají lepe porozumět, jak s tímto objevem dál pracovat,“ uvedl M. Hajúčuch.

Hepatocelulární karcinom a cytoskeletální komunikace zprostředkovaná plotenem

Medical Tribune, 25. 3. 2025
Malá organoprovová molekula na bázi ruthenia by mohla být silnějším kandidátním lékem hepatocelulárního karcinomu, zejména při zamezení přechodu z lokálního do metastatického onemocnění. Vyplývá to z práce autorů z Laboratoře integrativní biologie Ústavu molekulární genetiky AV ČR, která je součástí NÚVR, publikované v časopise eLife.

Mezi buňky – Jak najít budoucí vědecké hvězdy?

18. 3. 2025
Cyklus podcastů o vědě prošel rakovině pokračovat v březnu dílem věnovaným otázce, zda se vědec dostatečně, a hlavně vůce otevírá novým talentům. O tom, k čemu slouží Středoškolská odborná činnost (SOČ) a co nabízejí workshopy pro středoškoláky pořádané přímo na vědeckých pracovištích a v laboratořích, diskutovali Petr Matouch, mistopředseda předsedkyně komise SOČ, a Michal Kolář, lektor workshopu NÚVR (Tajemný druh pod lupou) v Ústavu molekulární genetiky AV ČR.

SCICalendar

Festival Šlunovyrat s vědou!
19.–21. 6. 2025
Opava
Kulturní festival odehrávající se v historickém centru Opavy je místem, kde se setkává hudba, literatura, divadlo a inspirativní debaty. Tentokrát obsadí vědecká stage také vědci z NÚVR, kteří mají k této lokalitě blízko a jež spojuje onkogenetika – Jiří Drábek a Josef Srovnal.

3rd Summer School on Tumor Microenvironment and Immunity
24.–27. 6. 2025
Nové Hrady
Česká imunologická společnost spolu s Mikrobiologickým ústavem AV ČR opět pořádají letní školu na téma nádorového mikroprostředí a imunity. Akce určená pro doktorandy a čerstvé absolventy doktorského studia je mj. pořádána pod záštitou NÚVR.

CACR 2025 – registrace otevřena!
24.–26. 11. 2025
Hotel Hi Collection Congress
Již nyní se můžete registrovat na Czech Annual Cancer Research Meeting, který se uskuteční tradičně na podzim v Olomouci. Nezapomeňte, že deadline pro přihlašování abstraktů je již 30. 6. 2025.

Funded by the European Union NextGenerationEU
CZECH RECOVERY PLAN
MINISTRY OF EDUCATION, YOUTH AND SPORTS